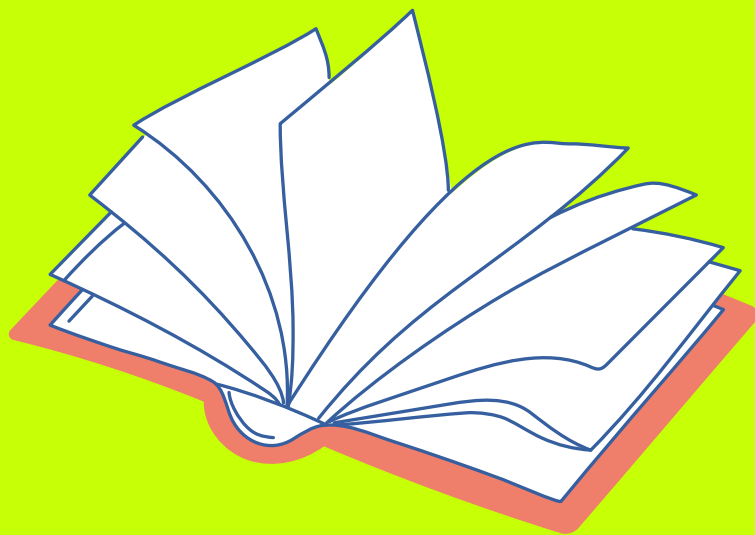

СПАС ЗА СВАКИ ЧАС

Основна правописна правила

Припремили ученици
ОШ „Војислав Вока Савић“
Додатна настава - Српски језик и књижевност
Наставник: Соња Марјановић

Писање великог слова

- властита имена
- прва реч у реченици
- речи из поштовања

Марко
Петровић

Дунав
Нови Сад

властита имена

Молим Вас, позовите ме
када будете слободни!

Ми ћемо сутра ићи на излет.
РЕЧЕНИЦА

ВЛАСТИТА ИМЕНА

једночлана

вишечлана

Јован
Црни
Сава
Тара
Београд
Атина

Петар Велики
Нови Сад
Власинско језеро
Западна Морава
Први српски устанак
Јужни Словени

У **вишечланим називима**, само прва реч се пише великим словом, осим када су све речи саме по себи властита имена.

ВЕЛИКИМ ПОЧЕТНИМ СЛОВОМ ПИШУ СЕ:

- ✓ **лична имена и презимена:** Маја, Душан, Марковић, Драгић
- ✓ **надимци:** Пера, Жућа, Цар, Локи
- ✓ **додаци уз имена:** Урош Нејаки, Сулејман Величанствени, Хајдук Вељко, Петар Први
- ✓ **атрибут *свети* :** Свети Лука, Света браћа Ћирило и Методије
- ✓ **књижевни и цртани ликови:** Мики Маус, Мајка Југовића, Мали Принц
- ✓ **божанства и митолошка бића:** Афродита, Хера, Мефисто
- ✓ **у једнобожачким религијама називи за божанства:** Бог, Јехова, Буда, Алах

*када речи **бог, господ, богородица** имају опште значење, пишу се малим словом: за име бога, убио је бога у њему, не дао бог

ВЕЛИКИМ ПОЧЕТНИМ СЛОВОМ ПИШУ СЕ:

✓ **имена животиња:** Шарац, Јаблан, Рудоња

✓ **имена небеских тела и сазвежђа:**
Венера, Марс, Земља, Кумова слама,
Велики медвед

***хороскопски знаци:** Водолија, Девица, Јарац, Пас, Змај

 ***речи земља, месец, сунце**

када су заједничке именице, пишу се

малим словом: Седели смо на **земљи** и гледали
како се **сунце** пробија кроз грање.

 ***млад месец, пун месец, полумесец - мало слово**

✓ **имена народа, држављана:** Срби, Грци,
Роми, Лужички Срби, Арапи

***стари Грци, древни Готи...**

✓ **становник насељеног места:** Ваљевка
Лазаревчанин, , Шумадинац

***припадници** верских, стручних, политичких
професионалних група: вуковац, православац,
црнац, демократа, социјалиста, солунац

 вокинац (ћак ОШ „Војислав Вока Савић“)

ХАЈДЕ ДА ПРОВЕРИМО НАШЕ ЗНАЊЕ!

КЛИКОМ НА ЛИНКОВЕ,
ОТВАРАТЕ ТЕСТОВЕ ЗНАЊА И КВИЗОВЕ!
Нема оцена, само вежбамо и стичемо
нова знања!

Играј игрицу - провери знање

Кликни на линк! Кад одиграш, ако желиш, упиши своје име!!

Кликни овде и отвори квиз!

Упиши своје име или надимак и играј се!

Кликни овде и играј игрицу!

Прати и авиончић и "гађај" тачне одговоре!

Кликни овде и играј квиз

ВЕЛИКИМ ПОЧЕТНИМ СЛОВОМ ПИШУ СЕ:

- ✓ **помоћне речи** у имену пишу се **великим** почетним словом када су **на почетку**, а **малим** словом пишу се када су **у средини**:

Да Винчи - Леонардо **да** Винчи,
Ван Гог - Винсент ван Гог

- ✓ **придеви на -ОВ/ЕВ и -ИН**: Маријин, Перин, Панчићева (оморика)

- ✓ **географска имена** (градова, села, држава, покрајина, континената)

Нови Сад, Јужна Кореја, Јапан, Северна Америка

*историјски називи држава, устаљена имена заједница: Византијско царство, Аустроугарска монархија, Дивљи запад

везници и предлози пишу се малим словом:
Босна **и** Херцеговина, Петровац **на** Млави

ВЕЛИКИМ ПОЧЕТНИМ СЛОВОМ ПИШУ СЕ:

- ✓ **имена различитих облика рељефа**
(планина, река, острва, језера, мора, океана...)
Фрушка гора, Каспијско језеро, Егејско море,
Тихи океан
*Јужна Морава, Мала Азија

Света Гора - монашка држава
Света гора - полуострво

- ✓ **имена делова града, улица, тргова**
Баново брдо (* Нови Београд)
Булевар ослобођења, Трг републике,
Улица краља Милана, Улица кестенова,
Студентски трг
- ✓ **називи институција, установа, такмичења,
разних манифестација, предузећа**
Српска православна црква
Дејвис куп, Организација уједињених нација,
Основна школа „Војислав Вока Савић”,
Десета београдска гимназија, Гимназија у
Лазаревцу, Матица српска, Црвени крст,
Народно позориште

ВЕЛИКИМ ПОЧЕТНИМ СЛОВОМ ПИШУ СЕ:

- ✓ **имена празника и историјских догађаја**
Божић, Свети Никола, Крстовдан, Нова година
Солунски фронт, Косовска битка,
Први светски рат, Карловачки мир

божићни, ускршњи, новогодишњи (празници)
Желимо вам срећне **новогодишње и божићне**
празнике!

- ✓ **имена грађевина, споменика, наслови књига, закона, награда, уметничких дела, новина, докумената**
Ђурђеви ступови, Црква Светог Димитрија,
Ајфелова кула, Ибарска магистрала,
Криви торањ у Пизи, Храм Светог Саве,
Споменик незнаном јунаку, Политика,
Вечерње новости, Политикин забавник,
Закон о раду, Горски вијенац,
Бели анђеоло (фреска), Нобелова награда,
Диплома „Вук Караџић“

нобеловац, вуковац - малим словом

ХАЈДЕ ДА ПРОВЕРИМО НАШЕ ЗНАЊЕ!

КЛИКОМ НА ЛИНКОВЕ,
ОТВАРАТЕ ТЕСТОВЕ ЗНАЊА И КВИЗОВЕ!

Нема оцена, само вежбамо и стичемо
нова знања!

Кликни на линк, упиши своје име или надимак и вежбај!

Отвори тест!

Отвори тест!

Отвори тест!

СПОЈЕНО ПИСАЊЕ РЕЧИ

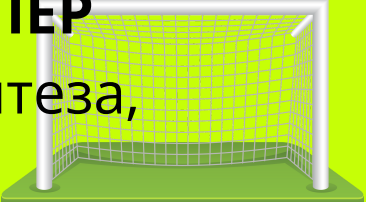
СЛОЖЕНИЦА - две речи обједињене истим акцентом
(чуваркућа, кремпита, Београд)

ПОЛУСЛОЖЕНИЦА - обе речи чувају свој акценат и пишу се са цртицом (ремек-дело, спомен-плоча)

- ✓ речца НЕ
уз именице: неслога, неправда, незнање...
уз придеве: незрео, нискрен, неистинит...
прилоге: неретко, недалеко...
глаголе ХТЕТИ и НЕМАТИ: нећу, немам...
- ✓ речца НАЈ уз придеве и прилоге у
суперлативу: највиши, најстрожи, најбоље
- ✓ именички спојеви страног порекла:
ронекрол, лаптоп, имејл, бајпас, олдтајмер
- ✓ придеви изведени од вишечланих имена:
новосадски, шарпланински, фрушкогорски
- ✓ именице и придеви постали од
вишечланих бројева: педесетпетица,
петнаестогодишњица, петнаестодневни,
дванаесточасовни

СПОЈЕНО ПИСАЊЕ РЕЧИ

- ✓ **придеви који означавају нијансе боје:**
светлоплави, маслинастозелени, тамноцрвена

- ✓ **модалне речце:** нажалост, штавише, уистину, додуше, наизглед
- ✓ **сложенице са АУТО и ФОТО (кад значи светлосни)**
као и МИКРО/ПОЛУ/ЕКСТРА/СУПЕР
аутобиографија, аутогол, фотосинтеза,
полуфинале, суперлига...

Он је ДОБРОДОШАО.

(придев)

ДОБРО ДОШАО код нас!

(прилог + глагол)

ОДВОЈЕНО ПИСАЊЕ РЕЧИ

- ✓ речца **НЕ** уз **глаголе** у одричном облику:
не радим, не бисмо, не говорећи, не да

- ✓ енклитички облици глагола **ХТЕТИ** у футуру:
доћи ћу, пећи ћу, стићи ћете

- ✓ предлог уз одричне и личне заменице :
ни од кога, ни у чему, са мнош, с њима, с њом

- ✓ **вишечлани бројеви:**
двадесет пет, хиљаду двеста четрдесет један

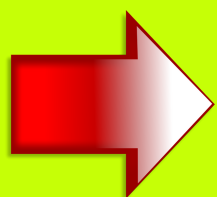
1241

- ✓ **изрази са прилогом ПО:**
два и по, килограм и по, двадесет и по

- ✓ речца **ли:** да ли, можеш ли, колико ли је...

ОДВОЈЕНО ПИСАЊЕ РЕЧИ

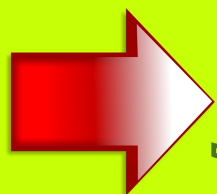
- неки спојеви предлога и именица:
у ствари, без сумње, на пример...

СУМЊИВО
СУМЉИВО

СА МНОМ
САМНОМ

ЈА ЋУ ПИСАТИ
ПИСАЋУ

ХАЈДЕ ДА ПРОВЕРИМО НАШЕ ЗНАЊЕ!

КЛИКОМ НА ЛИНКОВЕ,
ОТВАРАТЕ ТЕСТОВЕ ЗНАЊА И КВИЗОВЕ!
Нема оцена, само вежбамо и стичемо
нова знања!

Отвори линк!

Кликни на линк, упиши своје име или надимак и вежбај!

Отвори линк!

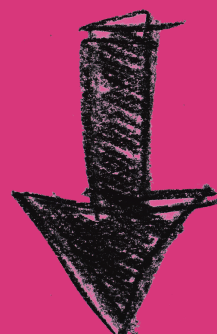
Отвори линк!

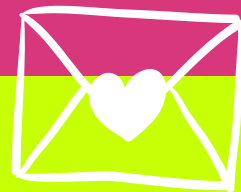
Отвори линк!

Отвори линк!

ПИСАЊЕ СА ЦРТИЦОМ

- ✓ **неки устаљени спојеви речи:**
ремек-дело, смопен-плоча, бар-код, имејл-адреса

- ✓ **комбинације различитих боја:**
црвено-бело, црно-жута, црно-бело
или спојеви придева са равноправним односом:
српско-турски рат, француско-српски речник

- ✓ **спојевима са бројевима:** два-три, годину-две
приближне вредности: збрда-здола, тамо-амо
поновљени узвици: ха-ха-ха, дум-дум

- ✓ **хемијски термини:**
угљен-диоксид, бакар-сулфат

- ✓ **спојевима са ауто када значи "аутомобилски", фото када се односе на фотографије:**
ауто-пут, ауто-школа, фото-апарат, радио-станица, видео-бим

СКРАЋЕНИЦЕ

ПОЧЕТНО СЛОВО:

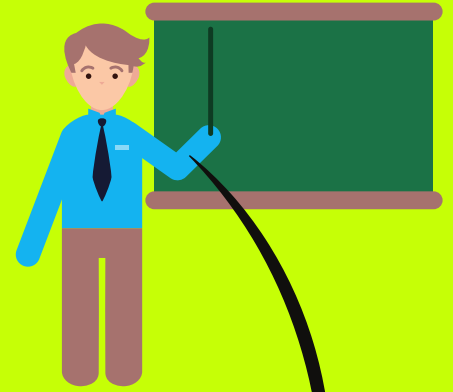
г. - господин/година

т. - тачка/тона

л. - лице

н.е. - нове ере

в.д. - вршилац дужности

ПОЧЕТНА ГРУПА СУГЛАСНИКА

св. - свети

бр. - број

мн. - множина

стр. - страна

и др. - други

ул. - улица

инж. - инжењер

проф. - професор

једн. - једнина

јд. - једнина

Играј игрицу!

ДОКТОР - др

(прво и последње слово,
нема тачке)

СКРАЋЕНИЦЕ

✓
госпођа - гђа

(прво и последње слово, нема тачке)

✓
ЕУ - Европска унија

ОШ - Основна школа

САНУ - Српска академија
наука и уметности

КСС - Кошаркашки савез
Србије

Мерне и опште универзалне
скраћенице

T (тесла), **V** (волт)

g/г/г. gram

kg/кг/кг. килограм

„ШКОЛСКИ" ПРАВОПИС

ОДЕЛЕНЈЕ

Основна Школа

О.Ш.

одељенски

предчас

ванаставни

историски

лап топ

ОДЕЉЕНЈЕ

Основна школа

ОШ

одељењски

претчас

ваннаставни

историјски

лаптоп

ЛИТЕРАТУРА

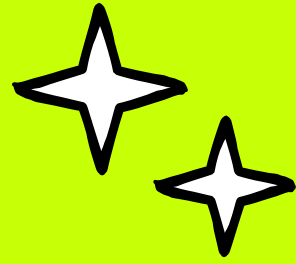
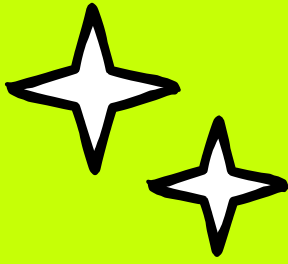

**М. Пешикан, Ј. Јерковић,
М. Пижурица
Правопис српског језика, Матица
српска, Нови Сад, 2017. године**

**Обавезна литература за сваку школу и сваког
наставника, без обзира који предмет предаје!**

**М. Дешић, Правопис српског језика,
приручник за школе, Клетт,
Београд,, 2015. године**

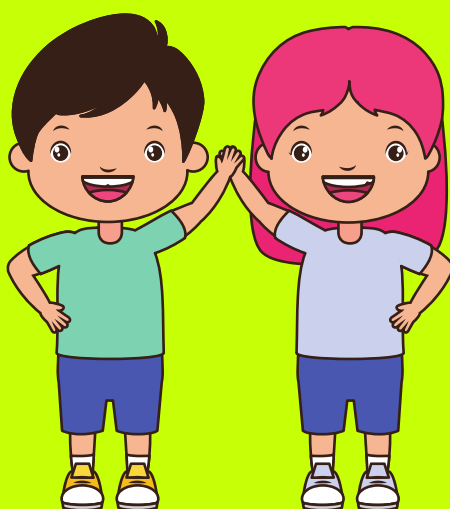

ПРАВОПИС

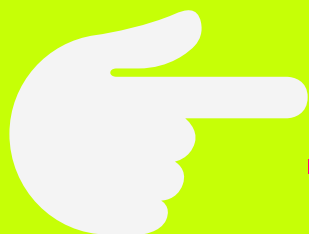

Ово је наш стрип!

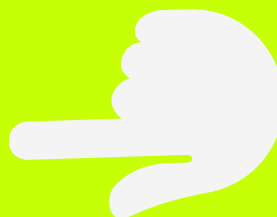

Још две игре за крај!

КЛИК

КЛИК

**Ученици ОШ „Војислав Вока Савић“
и наставница Соња Марјановић**